

Wspomnienie Profesora Andrzeja Farugi

W dniu 30 października 2018 roku zmarł w wieku 84 lat prof. zw. dr hab. Andrzej Faruga, *dr h.c.* – uczyony, który całe swoje życie poświęcił drobiarstwu, nauczyciel i wychowawca licznej rzeszy studentów i naukowców, wieloletni kierownik Katedry Drobiarstwa, dziekan Wydziału Zootechnicznego i prorektor Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie.

Andrzej Faruga urodził się 5 stycznia 1934 roku w Zatorze, miejscowości z nazwy znanej wszystkim drobiarzom (gęś zatorska). Po ukończeniu Technikum Rolniczo-Hodowlanego w Międzywiciu koło Skoczowa rozpoczął w 1952 roku pracę zawodową, jako zootechnik powiatowy w Raciborzu. W 1955 roku został studentem Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie, gdzie w 1960 roku uzyskał dyplom magistra inżyniera zootechniki. W tym samym roku rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną w Zakładzie Hodowli Drobiu i Jajczarstwa macierzystej Uczelni, którym kierowała wówczas dr Zofia Dubiska. Stopień doktora nauk rolniczych uzyskał w 1968 roku na podstawie rozprawy pt. „Studia nad dymorfizmem płciowym w czasie wzrostu brojlerów”, wykonanej pod kierunkiem prof. dr Heleny Bączkowskiej i obronionej przed Radą Wydziału Zootechnicznego WSR w Krakowie. Habilitował się w 1976 roku na Wydziale Zootechnicznym Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, na podstawie pracy pt. „Wyniki odchovu i oceny rzeźnej brojlerów kaczyc i gęsi żywnych różnymi mieszankami pełnoporcjowymi”. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nadała Mu Rada Państwa w 1983 roku, a tytuł profesora zwyczajnego – Prezydent RP w 1990 roku.

Od 1969 roku, nieprzerwanie przez 35 lat, prof. Andrzej Faruga kierował Zakładem Hodowli i Technologii Produkcji Drobiu, przemianowanym następnie na Katedrę Drobiarstwa. Szczególnie dużo uwagi poświęcił modernizacji Doświadczalnej Fermy Drobiu. Organizacja nowoczesnej, jak na owe czasy, bazy badawczej umożliwiła realizację szerokiej problematyki naukowej, współpracę z innymi ośrodkami, a także prawidłowy rozwój naukowy pracowników Katedry.

Działalność naukowa Profesora zaowocowała olbrzymim dorobkiem naukowym, na który składa się z 635 pozycji, w tym 225 oryginalnych prac twórczych, opublikowanych w renomowanych krajowych i zagranicznych czasopismach naukowych, 85 artykułów i komunikatów naukowych, 14 książek oraz 298 innych opracowań. O wartości przedstawionych w pracach wyników badań świadczy częste ich cytowanie przez licznych autorów. Większość badań przeprowadzonych przez Profesora i Jego zespół była, w latach ich realizacji, nie tylko nowatorska, ale przede wszystkim ukierunkowana na aktualne potrzeby praktyki. Z pasją upowszechniał wiedzę drobiarską na łamach licznych czasopism rolniczych i zootechnicznych.

Za najważniejsze osiągnięcie Profesora i Jego zespołu należy uznać rezultaty badań, które przyczyniły się do rozwoju hodowli i chowu indyków w Polsce, a w konsekwencji do dynamicznego wzrostu produkcji mięsa tego gatunku ptaków gospodarskich. To wyhodowane w Olsztynie indyki WAMA umożliwiły kontynuację, a następnie wzrost produkcji mięsa indyczego w trudnych latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku.

Wielkim osiągnięciem Profesora Farugi było stworzenie w Olsztynie ośrodka naukowego, integrującego różnych specjalistów kompleksowo rozwiązujących problemy drobiarstwa, zwłaszcza hodowli i chowu indyków. Pod Jego kie-

runkiem 10 osób (w tym 2 z zagranicy) uzyskało stopień doktora, z których sześć zostało profesorami. Profesor przyczynił się też znacząco do rozwoju i awansu naukowego pracowników innych ośrodków, służąc im swoim doświadczeniem i radą.

Na trzy kadencje dziekańskie Profesora Farugi przypada bardzo dynamiczny rozwój naszego Wydziału. W tym okresie ukończono budowę zespołu ferm doświadczalnych Kortowo III, które także obecnie służą studentom i pracownikom. Pełniąc, także przez 3 kadencje, funkcję prorektora – I zastępcy rektora, znacząco przyczynił się do rozwoju naszej Alma Mater. Był współzałożycielem Krajowej Rady Drobiarstwa – Izby Gospodarczej, a następnie wieloletnim członkiem jej zarządu.

Profesor Faruga przez 15 lat był Prezydentem Polskiego Oddziału Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej. Przez kilka kadencji był członkiem Komitetu Nauk Zootechnicznych Polskiej Akademii Nauk oraz członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, a także Komisji Prezesa Rady Ministrów ds. Nagród.

Zwieńczeniem ogromnego dorobku naukowego Profesora było nadanie Mu w 2005 roku przez Senat Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy najwyższej godności akademickiej – tytułu doktora *honoris causa*.

Za wszechstronną działalność zawodową i społeczną odznaczono prof. Andrzeja Farugę licznymi odznaczeniami państwowymi, w tym Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, oraz licznymi odznakami honorowymi, regionalnymi, a także medalami krajowymi i zagranicznymi. Wielokrotnie wyróżniano Go nagrodami Ministra oraz Rektora.

Po przejściu na emeryturę w 2006 roku profesor Faruga nadal brał aktywny udział w życiu Katedry i Uniwersytetu. Był Prezesem Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego oraz koła Macierzy ukochanej przez Niego Ziemi Cieszyńskiej. Pozostał aktywny także na forum krajowym, corocznie przewodnicząc Komisji Sędziowskiej ds. Drobiu na Krajowych Wystawach Zwierząt Hodowlanych.

Żegnając Pana Profesora, w imieniu wszystkich uczniów i współpracowników z Katedry Drobiarstwa, wyrażam ogromną wdzięczność i podziękowania za to, że mogliśmy z Nim pracować i korzystać z Jego mądrości i doświadczenia.

Prof. dr hab. Jan Jankowski

Katedra Drobiarstwa,
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie